

Kunskapsöversikt

**Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka,
Salem (HBS)**

2026-04-27

Uppdrag

Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden i Huddinge kommun beslutade under 2024 att ta fram en kunskapsöversikt avseende hur kommunen förhåller sig till Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS). I uppdraget ingick att belysa verksamhetens innehåll, roller och arbetsgivaransvar, finansiering, uppföljning och framtida utmaningar samt att klargöra vad som skiljer den samverkan som sker inom ramen för samordningsförbundet med andra samverkansytor. Arbetet med översynen har genomförts av gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen i dialog med förbundschef på samordningsförbundet och chefer inom avdelningen Arbete och försörjning. Arbetet har även baserats på underlag från Nationella Rådet för Samordningsförbund samt andra relevanta rapporter och utvärderingar.

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Bakgrund.....	5
Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem.....	6
Styrning, ansvar och regelverk.....	7
Kansliets funktion och placering	8
Samråd, beredning och styrgrupper	9
Finansiering och budgetförutsättningar	9
Arbetsgivaransvar	10
Finansierade insatser.....	12
Deltagande, insatser och resultat	12
Samverkan, metod- och kunskapsstöd	16
Uppföljning och utvärdering.....	17
Statistik och datainsamling	17
Tertial- och årsredovisning	18
Ansvarsfördelning och rapportering	18
Samverkan i praktiken – erfarenheter och lärdomar.....	19
Strategiska vägval och utvecklingsbehov.....	21
Övriga medlemsorganisationers arbete och ansvar i relation till samordningsförbundet	22
Samordningsförbundet som komplement till kommunens egna arbetsmarknadsinsatser	23
Samordningsförbundets roll framåt	25

Sammanfattning

Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS) är en gemensam samverkansplattform för kommun, stat och region inom arbetslivsinriktad rehabilitering enligt lagen om finansiell samordning (2003:1210).

Kunskapsöversikten visar en bred samsyn om förbundets betydelse för att stärka samverkan och skapa ett mer sammanhållet stöd för personer med sammansatta behov. Genom samordnade insatser får fler rätt stöd i rätt tid, vilket stärker arbetsförmåga, hälsa och möjligheten till självförsörjning.

Förbundet möjliggör både tidsbegränsade projekt och, framför allt, långsiktiga samordnade insatser. Utvärderingar visar att just långsiktiga strukturer ger bäst resultat genom kontinuitet och förmåga att uppmärksamma även mindre framsteg. Genom gemensam finansiering kan parterna nå målgrupper som annars är svåra att möta inom ordinarie verksamheter och erbjuda stöd som kompletterar befintliga insatser.

Samtidigt finns utvecklingsbehov, bland annat till följd av minskade möjligheter till extern finansiering och avsaknad av gemensamma uppföljningssystem.

Det fortsatta utvecklingsarbetet bör inriktas på att säkerställa kvaliteten i de långsiktiga, kompletterande och samordnade insatserna samt på en effektiv resursanvändning. Arbetet med att förankra samordningsförbundets insatser bredare i medlemsorganisationernas ordinarie verksamheter, exempelvis inom socialförvaltningen i Huddinge, behöver förstärkas. Förbundet bör även utveckla sin roll som strategisk part och kunskapsbärare, bland annat inom ramen för den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen i Huddinge.

En mer samlad resultatuppföljning som stödjer ändamålsenliga prioriteringar bör om möjligt genomföras. Avslutningsvis behöver en systematisk och återkommande dialog föras om förutsättningarna för att implementera projekt och insatser i ordinarie verksamheter samt om hur parallella insatser kan erbjudas. Detta är viktigt både för att möjliggöra fortsatt utveckling inom ramen för samordningsförbundet och för att stärka förutsättningarna för berörda målgrupper.

Bakgrund

Lagen om finansiell samordning (FINSAM) kom till som ett svar på de ökade kostnaderna inom sjukförsäkringen under 1990-talet. Den ekonomiska krisen hade lett till omfattande sjukskrivningar och förtidspensioneringar, samtidigt som rehabiliteringsansvaret var splittrat mellan flera aktörer. Många individer med kombinerade medicinska, psykiska, sociala och arbetsrelaterade problem hamnade i en ”gråzon” mellan systemen. Genom gemensam planering och finansiering skulle kommuner, regioner, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen tillsammans skapa förutsättningar för att fler kunde återfå arbetsförmåga och närma sig arbetsmarknaden.

Målgruppen för finsam utgörs av personer som behöver samordnade rehabiliteringsinsatser från flera av de samverkande parterna för att uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärvsarbete. Tanken var att samordnade insatser skulle bidra till mer effektiv användning av offentliga resurser och att minska långvariga kostnader för sjukpenning och andra ersättningar genom att ge individer ett mer samlat och ändamålsenligt stöd. Detta synsätt präglar fortfarande dagens samordningsförbund, där staten finansierar 50 procent av verksamheten via Försäkringskassan. Grundidén är att parterna gemensamt ska ta ansvar för personer som står långt från arbetsmarknaden och att resurserna ska användas på ett sätt som ger största möjliga effekt för individen och samhället. I förarbetena framhålls att det ur ett samhällsperspektiv är mer hållbart att investera i rehabilitering, arbetslivsinriktade insatser eller lönebidrag än att långsiktigt finansiera sjukpenning eller ekonomiskt bistånd.

Samordningsförbunden regleras av lagen (2003:1210) och utgör en del av den nationella samverkansstrukturen inom välfärden. Syftet är att skapa förutsättningar för effektiv samverkan inom rehabiliteringsområdet och stärka individens förmåga till egen försörjning. Genom gemensam finansiering och styrning kan insatser utvecklas för personer som riskerar att falla mellan ordinarie strukturer.

Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka, Salem (HBS) bildades 2013 och omfattar tre kommuner, Region Stockholm, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Förbundet riktar sig till personer i arbetsför ålder med sammansatta behov – exempelvis unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) eller långtidssjukskrivna som står långt från arbetsmarknaden. Gemensamt för målgruppen är behovet av samordnat stöd från flera aktörer för att kunna arbeta

eller studera. Förbundet kan finansiera insatser som kompletterar medlemmarnas ordinarie verksamheter och ska bidra till:

- direkt nytta för individens arbetslivsinriktade rehabilitering med sikte på att bli självförsörjandegenom arbete/studier.
- ökad effektivitet inom rehabiliteringsområdet
- samhällsekonomiska vinster
- struktur och långsiktighet i samverkansarbetet
- en gemensam helhetssyn utifrån individens behov

Genom samverkan med regionen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunerna kan fler Huddingebor få tillgång till sammanhållet stöd. För individen innebär det att slippa bollas mellan olika aktörer och minska risken för långvarigt beroende av ersättning från de olika välfärdssystemen. För kommunen innebär det en möjlighet att fånga upp personer innan de blir utförsäkrade och stärka möjligheten till egen försörjning.

Vid utgången av 2024 fanns 69 samordningsförbund i Sverige, verksamma i 274 av landets 290 kommuner. I Stockholms län täcker åtta förbund 22 av länets 26 kommuner. Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har i sina utvärderingar 2023 (Samordnat stöd gör skillnad, ISF 2023:2) och 2024 (Samordnat stöd leder till bättre försörjning, ISF 2024:12) visat att samordnade insatser, särskilt teambaserade, leder till ökad egenförsörjning, minskat försörjningsstöd, förbättrad psykisk hälsa och lägre sjukskrivningstal. ISF framhåller att strukturerad samverkan mellan myndigheter är avgörande för långsiktiga resultat och effektiv resursanvändning.

Samordningsförbundet Huddinge Botkyrka Salem

Samordningsförbundet HBS består av fyra parter: Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Region Stockholm samt de tre kommunerna Huddinge, Botkyrka och Salem, vilka tillsammans utgör en gemensam part. Totalt har samordningsförbundet sex medlemmar och har sitt säte i Huddinge kommun. Kommunstyrelsen ansvarar för tillsyn enligt arkivlagen (SFS 1990:782) och utser revisor för de tre kommunmedlemmarna. Huddinge kommun tillhandahåller kansliresurser och lokaler enligt avtal, men samordningsförbundet bekostar dessa

personalresurser i sin helhet inklusive, lokal samt kansliets övriga drift och styrelse- samt revisorsuppdrag.

Styrning, ansvar och regelverk

Samordningsförbundet HBS leds av en styrelse med representanter från samtliga medlemsparter bestående av politiker från kommun och region samt tjänstepersoner från Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Styrelsen består av sex ordinarie ledamöter och sex ersättare. Inom styrelsen utses ett presidium med ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden leder arbetet och företräder styrelsen mellan sammanträden. Styrelsen sammanträder normalt fem gånger per år och håller minst en årlig planeringsdag. Förbundschefen är föredragande och deltar utan rösträtt.

Styrelsen har ett övergripande ansvar för samordningsförbundets inriktning, ekonomi och resultat. Den beslutar om verksamhetsplan, budget, insatser och strategisk utveckling, med fokus på vad som ska göras och varför. Genom dialog med medlemsorganisationerna skapas samsyn kring prioriteringar och vägval. Styrelsen ansvarar även för att insatser är förankrade hos respektive part och att resultat redovisas på ett transparent sätt.

Samordningsförbundets verksamhet regleras av lagen om finansiell samordning (FINSAM) samt av en förbundsordning som fastställts av medlemsparternas fullmäktige. Kommunallagen tillämpas i relevanta delar, särskilt vad gäller ekonomisk förvaltning, ansvarsfrihet och offentlighet. Styrningen konkretiseras i en årlig verksamhetsplan och budget som beslutas av styrelsen. Dessa dokument utgör grunden för prioriteringar, resursfördelning och uppföljning. Som komplement finns interna vägledningar som tydliggör ansvarsfördelning i insatser, hantering av personalfrågor och kansliets roller.

Samordningsförbundet lämnar årligen en lagstadgad årsredovisning till medlemsparternas fullmäktige enligt FINSAM-lagstiftningen och kommunallagen vilket säkerställer transparens och kvalitet i verksamheten. Den innehåller en sammanställning av måluppfyllelse, resultat och ekonomisk redovisning, och ligger till grund för beslut om ansvarsfrihet för styrelsen. Revisionen omfattar både ekonomi och förvaltning och utförs av en revisor för varje medlems räkning: Försäkringskassan utser en gemensam revisor för sig och Arbetsförmedlingen, Region Stockholm utser en revisor, och Huddinge kommun utser en gemensam revisor för de tre kommunmedlemmarna.

Kansliets funktion och placering

Kansliet är placerat i Huddinge kommun och arbetar på uppdrag av samordningsförbundets styrelse. Kanslipersonalens grundanställning är på gymnasie- och arbetsmarknadsförvaltningen i Huddinge och tjänsterna är utlånade till samordningsförbundet via särskilda avtal. Genom samarbete med andra samordningsförbund i länet stärks kompetensförsörjningen, särskilt i mindre kanslier.

Kansliet var från början (vid starten 2007 fram till 2019) organisatoriskt knutet till socialförvaltningen. I samband med bildandet av en den nya nämnden GAN valde kommunen att organisera samordningsförbundets kanslipersonal i den nya förvaltningen.

Under 2026 omfattar grundbemanningen 4,25 heltidstjänster, varav flera är delvis utlånade till andra förbund, ESF-projekt och Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS). De faktiska resurserna för det lokala arbetet motsvarar cirka 2,6 heltidstjänster.

Roll	Omfattning (grund- anställning)	Kommentar
Förbundschef	100 %	Utlånad cirka 5 % till NNS tills vidare
Utvecklingsledare	100 %	Utlånad 40 % t.o.m. 2026-04-01 till ESF-projektet Lumena
Administratör	25 %	
Utredare	100 %	Utlånad på 60 % till tre andra förbund och NNS tills vidare
Projektledare	100 %	Utlånad 100 % till ESF-projektet Lumena+ 2026–2028

Kansliet ansvarar för att bereda ärenden till styrelsen, stödja medlemmarna i behovsanalyser, projektgenomförande och samverkansinsatser. Det samordnar även uppföljning, kompetensutveckling och säkerställer att samordningsförbundet uppfyller sina administrativa åtaganden enligt finsamslagstiftningen och kommunallagen.

Bemanningen möjliggör flexibilitet inom både lokal och nationell samverkan. Kansliet fungerar som en länk mellan styrelse, medlemsorganisationer och beredningsgrupp, och agerar ofta samordnande part i styrgrupper, projektstöd och utvecklingsarbete. Samordningsförbundet samlar regelbundet medarbetare från

finansierade insatser för gemensam kompetensutveckling. Kansliet tar fram underlag till styrelsen, följer upp verksamheten och kommunicerar resultat. I uppdraget ingår även att identifiera behov och föreslå nya insatser och samverkansinitiativ.

Vid beskrivning av organisation och arbetsgivaransvar är det viktigt att skilja på kanslifunktioner och den organisering som gäller för finansierade insatser. Utförandet sker alltid av någon av medlemsorganisationerna, som också har det operativa ansvaret. I insatsen MIA – samordningsförbundets största verksamhet – arbetar medarbetare från Arbetsförmedlingen samt Huddinge och Botkyrka kommun, med metoder som Supported Employment och Case Management. Medarbetarna bidrar med kompetens från sina respektive organisationer och ansvarar för att hålla sig uppdaterade om relevanta förändringar.

Samråd, beredning och styrgrupper

För att stärka den strategiska dialogen mellan medlemmarna finns ett medlemssamråd som kompletterar styrelsens arbete. Samrådet fungerar som ett forum för medlemmarna att lämna synpunkter kring inriktning, prioriteringar och vägval. Styrelsen ansvarar för att hålla medlemmarna informerade om planering, ekonomi och resultat.

Den operativa beredningen sker i kansliet som till sin hjälp har en beredningsgrupp med chefer eller motsvarande från medlemsorganisationerna. Gruppen stödjer kansliet i att bereda ärenden, kvalitetssäkra insatser och samordna beslut inom respektive organisation. Den bidrar också till att identifiera nya samverkansområden, men har inget eget beslutsmandat i samordningsförbundet.

Varje insats styrs av en styrgrupp med nyckelpersoner från berörda verksamheter. Gruppen ger stöd till projektledaren, följer insatsens utveckling och fattar beslut inom ramen för beviljade medel. Syftet är att förankra insatsen i ordinarie verksamhet och möjliggöra övergång till långsiktig drift. Styrgruppen säkerställer att insatsen genomförs enligt plan och att resurser används effektivt.

Finansiering och budgetförutsättningar

Samordningsförbundet HBS finansieras enligt FINSAM-lagens modell, där staten – genom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen – står för 50 procent av kostnaderna. Region Stockholm bidrar med 25 procent och de tre kommunerna delar på resterande 25 procent. Kommunernas andel regleras i den lokala förbundsordningen och fördelas utifrån befolkningstal och försörjningsmått.

Finansiär	Andel	Medlemsavgift 2026
Staten	50%	7 331 000 kr
Region Stockholm	25%	3 665 500 kr
Huddinge kommun	11,75%	1 722 785 kr
Botkyrka kommun	11,75%	1 722 785 kr
Salems kommun	1,5%	219 930 kr
Totalt	100%	14 662 000 kr

För 2026 uppgår medlemsavgifterna till totalt 14,66 miljoner kronor vilket är i samma nivå som föregående år. Samordningsförbundet hade även ett eget kapital på cirka tre miljoner kronor från tidigare års överskott, men detta har minskat betydligt de senaste tre åren och är till stora delar förbrukat. Det innebär att tillgängliga resurser för framtida insatser kommer att minska.

Den totala budgeten för 2026 är 15,8 miljoner kronor, fördelad på tre områden:

- 12 miljoner kronor till insatser som stärker individers förutsättningar att etablera sig i arbetslivet
- 1,30 miljoner kronor till kompetensutveckling, uppföljning och samverkansfrämjande arbete
- 2,46 miljoner kronor till kanslistöd och administration

Fördelningen speglar samordningsförbundets prioritering att rikta huvuddelen av resurserna till insatser med direkt individnytta och långsiktig samhällseffekt. Budgeten är lägre än föregående år vilket beror på det minskade egna kapitalet. Minskade intäkter och uteblivna ESF+-medel innebär att kostnader behöver reduceras inom flera områden. En mindre del av det egna kapitalet används under 2026 och 2027 för att täcka behov, men om intäkterna inte ökar kan ytterligare neddragningar bli nödvändiga från 2028.

De begränsade möjligheterna till extern finansiering innebär att medlemmarna i högre grad behöver bidra till att täcka det finansieringsgap som uppstått till följd av den statliga tolkningen. Ett alternativ är att söka medel inom ramen för EU:s strukturfonder (ESF), där det fortfarande finns finansieringsmöjligheter för arbetslivsinriktade och samverkansbaserade insatser.

Samordningsförbundet finansierar insatser som kompletterar parternas ordinarie verksamheter med målet att fler individer ska kunna arbeta eller studera.

Insatserna kan vara individinriktade eller strukturövergripande, men utförs alltid av någon av medlemsorganisationerna. Enligt gällande regelverk kan endast

medlemmar vara utförare – externa aktörer som privata vårdgivare eller civilsamhällsorganisationer omfattas inte av finansieringsmodellen.

Varje insats ansöker om medel och erhåller finansiering utifrån faktiskt utfall. En nationell tolkning av FINSAM-lagstiftningen innebär att samordningsförbund inte längre rekommenderas att stå som projektägare för ESF+-projekt. Dessutom har Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan tagit ställning till att FINSAM-medel inte bör användas som medfinansiering i sådana projekt. Samordningsförbundet arbetar därför aktivt med att identifiera nya samverkansformer och säkra långsiktig finansiering för strategiskt viktiga insatser.

Arbetsgivaransvar

Vad gäller arbetsgivaransvar och personaltillsättning är det viktigt att skilja på personal i samordningsförbundets kansli och personal som jobbar i finansierade insatser och projekt. Utifrån Finsam-lagstiftningen ska samordningsförbundet enbart stödja och finansiera projekt och insatser inom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen, men aldrig anställa personal som utför densamma. För detta ansvarar medlemmarna.

Förbundet kan välja att anställa egen kanslipersonal som stöd för beredning och verkställighet av styrelsens beslut, men kan också välja att via avtal köpa denna tjänst från en av medlemmarna. I Huddinge Botkyrka Salems samordningsförbund är kansliets personal anställda av Huddinge kommun men arbetar på uppdrag av samordningsförbundets styrelse, vilket innebär ett delat ansvar mellan kommunen som arbetsgivare och samordningsförbundet som uppdragsgivare. Förbundschefen är i grunden anställd som enhetschef i kommunen och har personalansvar samt arbetsleder personalen i kansliet. Förbundschefen rapporterar till styrelsen men omfattas av kommunens ansvar för arbetsmiljö, lönesättning och personaladministration.

Under 2024 uppdaterade samordningsförbundets kansli en guide för hantering av personalresurser i syfte att förtydliga ansvar och roller. Den slår fast att personal rapporterar till den chef som ansvarar för arbetsmiljö och lön, medan projektledaren ansvarar för det operativa innehållet. Skriftliga överenskommelser mellan linjechef och projektledare rekommenderas, där ansvar, kommunikationsvägar och rutiner för avstämning tydliggörs inklusive kompetensutveckling, lönerevision och återgång till ordinarie arbetsuppgifter.

Vid samlokalisering eller arbete i externa lokaler lyfts arbetsmiljöansvaret som ett särskilt område att klargöra. I insatser med flera myndigheter bör

huvudprojektägaren ha ett uttalat ansvar för samordning av gemensamma arbetsmiljörisker.

Finansierade insatser

Målgruppen för insatser som finansieras av samordningsförbundet definieras i 2 § FINSAM-lagen:

“Insatserna inom den finansiella samordningen skall avse individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och skall syfta till att dessa uppnår eller förbättrar sin förmåga att utföra förvärvsarbete.”

Lokalt omfattar detta personer i arbetsför ålder som bor i Huddinge, Botkyrka eller Salem och vars behov inte tillgodoses inom ordinarie verksamhet. Det kan exempelvis handla om individer som behöver arbetsmarknadsstöd i kombination med socialt, psykosocialt eller medicinskt stöd, men som saknar tillgång till insatser via kommunens arbetsmarknadsenhet.

Exempel på målgrupp:

- Ung vuxen, 21 år: Har inte fullföljt gymnasiet och omfattas inte längre av det kommunala aktivitetsansvaret. Bor hemma, saknar inkomst och har svårt att upprätthålla kontakt med Arbetsförmedlingen på grund av social fobi och depression. Väntar på neuropsykiatrisk utredning och har sporadisk kontakt med vården. Fick kontakt med en insats via en anhörig.
- Kvinna, 45 år: Sjukskriven och arbetslös med sjukpenning. Har tidigare deltagit i flera insatser via Arbetsförmedlingen men upplevt bristande samordning. Försök till praktik har förvärrat panikångest och kollektivtrafik är en barriär. Fick kontakt med en insats via Försäkringskassan.

Deltagande, insatser och resultat

Under 2025 deltog omkring 520 personer i förbundsfinansierade insatser vilket motsvarar en ökning med cirka 40 personer jämfört med föregående år. Av deltagarna var 53 procent kvinnor och 46 procent män¹. Sett över de senaste fyra åren har deltagarna främst varit bosatta i Huddinge (knappt 50 procent), följt av Botkyrka (drygt 40 procent) och Salem (knappt 10 procent).

¹ 7 personer har uppgett annan könsidentitet eller inte velat ange kön.

De förbundsfinansierade insatserna har få formella kriterier för deltagande. Utöver bostadsort krävs i princip endast ett behov av samordnat stöd och en vilja att arbeta eller studera. Det innebär att deltagande inte är beroende av diagnos, ersättningsform eller inskrivning i ett specifikt program hos Arbetsförmedlingen.

Intaget till verksamheten START skiljer sig dock från övriga insatser. Eftersom verksamheten till största del finansieras av Botkyrka kommun är en större andel av platserna reserverade för Botkyrkabor vilket påverkar fördelningen av deltagare mellan kommunerna.

Resultaten vid avslut visar att ungefär en tredjedel går vidare till arbete och ytterligare en knapp tredjedel påbörjar studier. Cirka fem procent är aktivt arbetssökande vid avslut och får ofta fortsatt stöd via Arbetsförmedlingen. Övriga avslut beror främst på sjukdom som förhindrar fortsatt arbetslivsinriktat stöd, övergång till annan form av rehabilitering såsom daglig verksamhet eller socialpsykiatriska insatser samt andra orsaker som exempelvis flytt. Den vanligaste vägen in i en insats är via eget initiativ, men även Försäkringskassan och vården utgör betydande remitter.

De insatser som finansieras av samordningsförbundet bygger i hög grad på evidensbaserade metoder såsom Supported Employment (SE), Supported Education (SEd) och Case Management (CM). Case Management syftar till att samordna vård och stöd för personer med allvarliga psykiska funktionsnedsättningar, med målet att stärka individens möjligheter att leva ett så självständigt liv som möjligt.

SE utgår från tanken att personer med funktionsnedsättning kan arbeta om de bara hittar rätt arbete och rätt arbetsplats. Metoden har evidens för att förbättra möjligheterna till anställning med lön för personer med psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning/sjukdom, målgrupper som ofta inte bedöms kunna tillgodogöra sig traditionella arbetsmarknadspolitiska insatser. Metoden vilar starkt på några principiella riktlinjer där den enskildes egna val och förutsättningar ligger till grund för en handlingsplan för hur man ska nå en hållbar anställning. Stödet ges av en handledare/coach och riktar sig både till deltagaren och till arbetsgivaren där en gemensam handlingsplan tas fram för att åstadkomma en långsiktig hållbarhet i anställningen.

Insats	Beskrivning
MIA – Mobilisering Inför Arbete	Målgrupp: Vänder sig till personer som står långt från arbetsmarknaden med behov av individanpassat, samordnat och förstärkt stöd för att närma sig studier eller arbete.

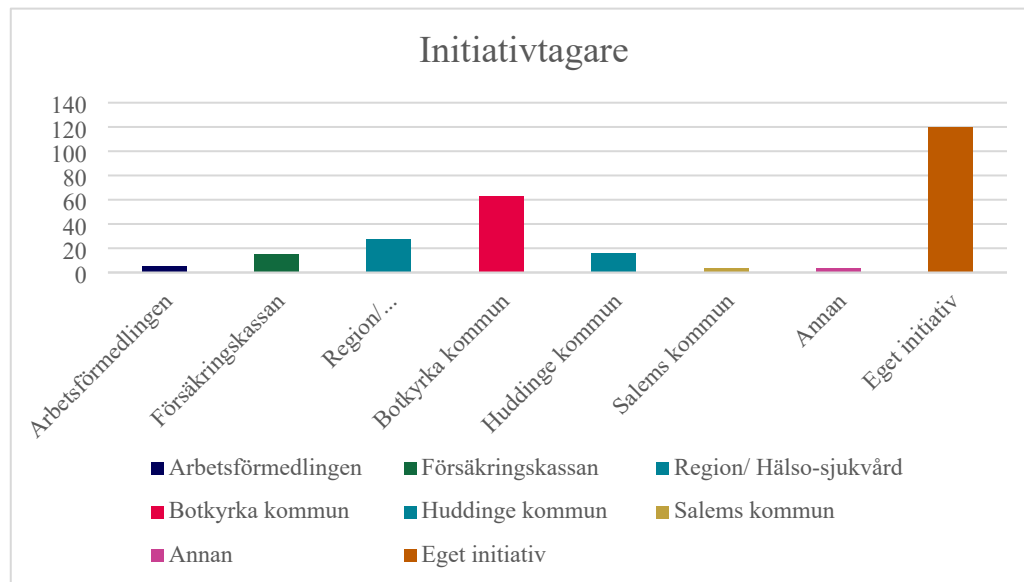
Insats	Beskrivning
<p>Ett tidigare ESF-projekt som startade 2017 och sedan 2023 fortsatt som en samägd insats med Huddinge kommun som administrativ ägare.</p>	<p>Metod: Samtliga deltagare får stöd av en Supported Employment-handledare. Vid behov kan även en Case managerresurs kopplas på. Teamet består av medarbetare från Arbetsförmedlingen samt Botkyrka och Huddinge kommun. Från 2026 kommer även medarbetare från Försäkringskassan jobba i insatsen. Utifrån metoden finns ett maxtak på antalet deltagare och varje handledare rekommenderas att ge stöd till maximalt 20 deltagare samtidigt.</p> <p>Antal deltagare: 156 personer (2025). Det har under lång tid varit långa väntetider för att få ta del av insatsen och behovet överstiger resurserna.</p> <p>Finansiering: Mia har en budget på 7,1 mnkr år 2026. Insatsen helfinansieras av samordningsförbundet. Från 2026 finansierar Huddinge kommun lokaler för MIA då de samlokaliseras med arbetsmarknadsenheten på Lunastigen.</p>
<p>START – Stöd till arbete</p> <p>Ett tidigare metodutvecklingsprojekt som startade 2011 och sedan 2015 implementerats i Botkyrka kommuns arbetsmarknadsenhet med medfinansiering från samordningsförbundet. Sedan 2025 medfinansierar Huddinge kommun verksamheten med en medarbetare.</p>	<p>Målgrupp: Riktat sig till arbetssökande 18–35 år med lindrig intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism. Målet är långsiktig etablering på arbetsmarknaden.</p> <p>Metod: Kartläggande samtal och Supported Employment, där arbetsmarknadscoacher ger stöd både i att hitta, få och behålla ett arbete eller studier.</p> <p>Antal deltagare: 87 personer (2025).</p> <p>Finansiering: Samordningsförbundet finansierar verksamheten med 1,3 mnkr 2026, vilket finansierar en samordnatjänst, del av en medarbetare och metodhandledning. Botkyrka kommun medfinansierar större delen av insatsen. Huddinge kommun finansierar även en medarbetarresurs sedan 2025.</p>
<p>Din Tur</p> <p>Din Tur har drivits som ett delprojekt inom ramen för ett</p>	<p>Målgrupp: Vänder sig till unga vuxna 16–29 år med behov av individanpassat stöd.</p>

Insats	Beskrivning
<p>regionalt ESF-projekt 2023–2025 med medfinansiering från samordningsförbundet. Under januari till mars 2025 helfinansierades projektet av samordningsförbundet. Från april 2026 till december 2028 kommer projektet att ingå i regionala ESF-projektet Lumena+ som ägs av Region Stockholm. Det lokala delprojektet Din Tur medfinansieras då av Huddinge och Botkyrka kommun samt Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Någon av kommunerna kommer fungera som administrativ ägare av de lokala delprojekten.</p>	<p>Metod: Arbetet är uppsökande och bygger på Supported Employment, Supported Education och Case Management. Insatsen inkluderar även kompetenshöjande insatser för personal. Del av ESF-projektet Lumena.</p> <p>Antal deltagare: 215 personer (2025)</p> <p>Finansiering: Cirka 1,4 mnkr i finansiering från samordningsförbundet och 4,2 mnkr i ESF-bidrag.</p>
<p>SAMsas</p>	<p>Målgrupp: Riktat sig främst till utrikesfödda kvinnor inom SFI som riskerar utanförskap och försörjningsstödsberoende. Syftet är att stärka samverkan mellan utbildning och arbetsmarknadsinsatser så att fler elever fullföljer sina studier och får stöd att etablera sig på arbetsmarknaden. Initierat 2023 av Botkyrka kommuns vuxenutbildning.</p> <p>Metod: Kombinerar språkutbildning (sfi) med arbetsmarknadsinsatser. Metoden är att samordna undervisning med arbetsinriktade aktiviteter och erbjuda individanpassat stöd för att minska avhopp, stärka motivation och öka möjligheten till etablering på arbetsmarknaden.</p> <p>Antal deltagare: 62 personer (2025)</p> <p>Finansiering: 0,9 mnkr.</p>

Aktualisering till insats

Det grundläggande kriteriet för att delta i en insats är att individen har ett samordnat stödbehov och en vilja att närma sig arbete eller studier. Vid uppstart görs en samordnad plan för att kartlägga behov, önskemål och möjligheter till kombination med ordinarie insatser.

Det är vanligt att deltagare själva, eller via anhörig, tar direktkontakt med insatsen eller projektet för att be om stöd. Deltagare kommer även i kontakt med insatser på initiativ från exempelvis kurator inom psykiatrin, socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd eller handläggare på Försäkringskassan. Under de senaste åren har efterfrågan överstigit kapaciteten vilket lett till köer till både MIA och START.

Samverkan, metod- och kunskapsstöd

En viktig del i att stärka samverkan och nå syftet med den finansiella samordningen är att arbeta strukturerande, mobilisera samverkan samt stödja processer för mer effektiv resursanvändning. En utgångspunkt är att verksamheten i slutändan ska bidra till samordningsförbundets övergripande mål om förbättrad samverkan mellan medlemmarna och att invånarna ska få stöd och rehabilitering som ger dem möjlighet att försörja sig själva.

Samordningsförbundet stödjer utvecklingen av gemensamma arbetssätt genom att finansiera insatser som främjar metod- och kunskapsutveckling. Detta sker bland annat genom projekt som *Conecto+*, där kompetenshöjande insatser riktas till medarbetare inom samverkande myndigheter. Genom kostnadsfria utbildningar, workshops och erfarenhetsutbyten stärks förmågan att möta målgruppen med evidensbaserade metoder såsom Supported Employment, Supported Education och Case Management.

Samordningsförbundet utvecklar och stödjer strukturer som stärker samverkan och tillgänglighet för både professioner och deltagare. Den digitala plattformen Valfärdsguiden samlar information och kontaktuppgifter till rehabiliterings-, utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser på ett lättillgängligt sätt. Tjänsten köps

från Samordningsförbundet Centrala Östergötland och används som ett praktiskt verktyg för vägledning och samordning.

Inom Arbetsförmedlingen finns en etablerad resurs/handläggare som stödjer individer med sammansatta behov. Rollen innebär att samordna insatser, dokumentera och delta i möten för att säkerställa att deltagarna får rätt stöd i rätt tid. Funktionen bidrar till ökad samordning mellan aktörer och förbättrad tillgång till insatser.

Samordningsförbundet arbetar även aktivt med deltagarinkludering i utvecklingsarbetet. Genom riktade insatser och finansiering främjas representation i beslutsprocesser med målet att öka delaktighet och medskapande, och att säkerställa att insatser utformas med hänsyn till deltagarnas perspektiv och erfarenheter. All utveckling inom området ska, i enlighet med Finsam-lagstiftningen genomsyras av ett normkritiskt perspektiv och bidra till ökad jämlikhet, tillgänglighet och inkludering.

Uppföljning och utvärdering

Samordningsförbundet följer löpande upp den verksamhet som finansieras, i enlighet med FINSAM-lagstiftningens krav på resultatredovisning, lärande och kvalitetssäkring. Syftet är att säkerställa att insatserna bidrar till ökad arbetsmarknadsetablering, förbättrad hälsa och en effektiv resursanvändning.

Statistik och datainsamling

Efter att det nationella uppföljningssystemet utvecklades 2023 har samordningsförbundet övergått till att samla in aggregerad och avidentifierad statistik från respektive insats. Denna omfattar bland annat kön, ålder, hemkommun och sysselsättning vid avslut. Möjligheten att tillhandahålla data varierar mellan utförande parter, vilket försvårar jämförbarhet och samlade analyser. Avsaknaden av individdata begränsar även möjligheten att följa samband mellan bakgrundsfaktorer och utfall på systemnivå.

Som komplement används indikatorenkäter från Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS), riktade till deltagare, personal och samverkansparter. Dessa ger värdefulla kvalitativa perspektiv på upplevd nytta, tillgänglighet och samordning. Samordningsförbundet medverkar även i forskningssamarbeten inom projekten Lumena och Conecto, vilket möjliggör fördjupade analyser och metodutveckling.

Tertial- och årsredovisning

Uppföljningen av verksamhetsplanens mål sker tertialvis och återrapporteras till styrelse och revisorer. En samlad redovisning av resultat och måluppfyllelse presenteras i årsredovisningen, som skickas till medlemsparternas fullmäktige och utgör underlag för ansvarsfrihet och fortsatt styrning. För att säkerställa relevanta och tillförlitliga underlag följer både insatserna och kansliet en gemensam rutin.

Tertialredovisningar genomförs per den sista april och den sista augusti. De omfattar deltagarflöden, inklusive kommuntillhörighet, ålders- och könsfördelning, samt måluppfyllelse, såsom övergångar till arbete eller studier och övriga anledningar till avslut. Redovisningarna inkluderar även budget och prognos. Vid årets slut sammanställs en årsredovisning med analys av resultat, budgetutfall och identifierade framgångsfaktorer. På årsbasis redovisas dessutom upplevd nytta av de finansierade insatserna, både ur deltagar- och personalperspektiv. Årsredovisningen expedieras till samtliga medlemmar och ligger som beslutsunderlag när medlemmarna (för kommunernas del Kommunfullmäktige) ska fatta beslut om ansvarsfrihet för styrelsen.

Varje finansierad insats ansvarar även för att genomföra en långtidsuppföljning av deltagarnas sysselsättning tolv månader efter avslut, i syfte att följa upp aktuell sysselsättning och grad av självförsörjning. För ESF-finansierade insatser gäller särskilda uppföljningsrutiner.

Enkäter och övriga uppföljningar

Deltagarenkäter används för att mäta upplevd kvalitet i de olika insatserna och fylls i av deltagare vid start och avslut. Enkäten Frågor om våld (FOV) ställs löpande och lämnas anonymt till kansliet. Kansliet genomför även egna uppföljningar med medarbetare, chefer, styrelse och remittenter för att bedöma kvaliteten i den samordnade verksamheten över tid. All uppföljning och utvärdering ska innehålla en normkritisk granskning och belysa jämställdhet och icke-diskriminering. Resultaten ska analyseras utifrån möjliga strukturella skillnader i förutsättningar och utfall, för att synliggöra eventuella ojämlikheter.

Ansvarsfördelning och rapportering

Insatserna ansvarar för löpande registrering av deltagaruppgifter och tertialvis rapportering av oidentifierad statistik till kansliet, som i sin tur sammanställer data på förbunds nivå och rapporterar till beredningsgrupp och styrelse.

Registrering av nya deltagare sker i det nationella systemet Uppföljning Finsam, där uppgifter redovisas på årsbasis och uppdelat på juridiskt kön.

Varje insats ska ha en godkänd projekt- eller verksamhetsplan inklusive budget för varje nytt verksamhetsår. Planen ska godkännas av styrgruppen och överlämnas till kansliet. Avstämning sker löpande i styrgruppen, och kansliet lämnar rapporter tertiälvis eller vid behov till beredningsgrupp och styrelse.

Vid större avvikelser från uppsatta mål eller planerad verksamhet ska verksamhetsledaren inkomma med en avvikelsesrapport till styrgruppen. Därefter ska en åtgärdsplan lämnas till styrelsen, som följer upp vid överenskommen tidpunkt. Om insatsen inte uppfyller åtaganden enligt projektplan eller avtal kan beslut om avslut i förtid bli aktuellt. Extern eller intern utvärdering kan initieras av styrgruppen och finansieras av samordningsförbundet, antingen i ansökan eller under insatsens gång. Utvärderingen kan ha olika inriktning, såsom process-, effekt- eller lärande utvärdering. En avslutsrapport som summerar och analyserar insatsens resultat ska alltid lämnas senast tre månader efter avslut, om inget annat beslutats.

Samverkan i praktiken – erfarenheter och lärdomar

Det är frivilligt för kommunen att organisera sig genom samordningsförbund, men i instruktionen för Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen framgår att myndigheterna ska bedriva finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser i enlighet med Finsamlagen. Medlemmarna beslutar själva om hur förbundet ska organisera sig och dess inriktning på verksamheten. Här ligger de lokala förutsättningarna i fokus.

Några få förbund i landet har valt att mestadels arbeta processinriktat, det vill säga med fokus på att stödja medlemmarna i samverkan och skapa strukturer och arenor för detta. I andra förbund dominerar det individinriktade arbetet. Där blir samordningsförbunden en arena för medlemmarna att tillsammans finansiera insatser och initiera gemensamma projekt. De flesta förbund och dess medlemmar arbetar dock med en blandning av process-, individ- och strukturinriktade insatser. Genom att samla resurser, kompetens och mandat från olika aktörer har samordningsförbundet i över ett decennium etablerat sig som en samverkansarena för arbetslivsinriktad rehabilitering.

Insatser som samordningsförbundet finansierar befinner sig ofta i gränslandet mellan olika huvudmäns ansvar, särskilt när medicinska, sociala och arbetslivsinriktade rehabiliteringsbehov sammanfaller. Samordningsförbundet har visat att samordnade insatser kan göra verklig skillnad, inte bara för individens arbetsförmåga, utan också för livskvalitet, självständighet och framtidstro. Genom att erbjuda ett personcentrerat, nära och flexibelt stöd har målgrupper som annars riskerar att hamna utanför fått möjlighet att närma sig arbete, studier eller annan meningsfull sysselsättning.

Samarbetet över kommungränser har också lett till ökad kunskapsdelning, gemensam metodutveckling och effektivare insatser. Genom att identifiera och fylla glapp i välfärdssystemet har samordningsförbundet kunnat erbjuda specialiserade insatser för mindre behovsgrupper, exempelvis personer med lindrig utvecklingsstörning eller unga som varken arbetar eller studerar. Samordningsförbundet har också skapat en arena där statliga aktörer kan verka i lokal kontext vilket möjliggör mer träffsäkra insatser.

En viktig lärdom är att samverkan inte uppstår av sig själv – den måste organiseras, ledas och följas upp. Det finns få eller inga samverkansplattformar på lokal nivå där alla fyra parterna i Finsam är med. Samordningsförbundet fungerar som katalysator för gemensam utveckling där kompetens från olika myndigheter samlas i gemensamma arbetslag. Detta möjliggör ett mer sammanhållet och individanpassat stöd, där insatserna inte bara kompletterar varandra utan också förstärker varandras effekt. Riktade satsningar har möjliggjort finansiering av både individnära och strukturerande insatser vilket bidrar till ökad samverkan och effektivare resursanvändning.

För att stödja både strategisk och operativ samverkan har samordningsförbundet utvecklat styrgrupper, samrådsforum och beredningsgrupper. Kansliet spelar en central roll genom att samordna resurser, följa upp resultat och stödja projektledare och linjechefer i det dagliga arbetet. Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) har visat att samordnade insatser har positiv effekt för individer med komplexa behov, särskilt när teaminsatser ersätter uppdelat stöd från enskilda aktörer.

Samordningsförbundet är en samverkansplattform och inte en utförare; alla insatser för enskilda individer genomförs alltid av medlemsorganisationerna. Förbundsstyrelsen beslutar om mål, inriktning och budget, medan varje part ansvarar för att insatser är förankrade i den egna organisationen och att beslut omsätts i praktiken. Kopplat till varje insats finns en styrgrupp som tar gemensamt

ansvar för genomförandet och tillser att resurser avsätts och att verksamheten följer beslutade mål och riktlinjer.

Sammantaget visar erfarenheterna att samverkan är ett medel för att skapa bättre förutsättningar för individens utveckling, inte ett mål i sig. Genom att bygga broar mellan system, minska glappen mellan myndigheternas uppdrag och skapa en sammanhållen kedja av stöd bidrar samordningsförbundet till en mer inkluderande och effektiv välfärd.

Strategiska vägval och utvecklingsbehov

Samordningsförbund har funnits i Huddinge sedan 2007. År 2013 slogs dåvarande samordningsförbundet Botkyrka ihop med Huddinge och Salem tillkom som medlem. Sedan starten har samordningsförbundet Botkyrka Huddinge Salem haft en ambition att kombinera tidsbegränsade utvecklingsprojekt med långsiktig, integrerad samverkan kring personer med sammansatta behov. ISF betonar att just dessa mer långsiktiga strukturer kan bidra till bättre resultat, eftersom de gör det möjligt att följa individer över tid och erkänna även mindre framsteg som viktiga steg mot arbete, studier eller annan sysselsättning. På så sätt kan fler personer successivt ta del av det stöd som redan finns inom myndigheternas ordinarie uppdrag, utan att vara beroende av särskilt finansierade projekt.

Samordningsförbundet har aktivt motverkat risken att insatser försvinner när projektmedel upphör genom att bygga strukturer som främjar kontinuitet. Styrelsen har även betonat vikten av att nå personer som inte fångas upp av befintliga system. Ett konkret exempel är möjligheten till egenanmälan till vissa insatser som är ett avsteg från traditionella modeller där deltagare enbart remitteras via myndigheter. Denna öppning gör det möjligt att identifiera och stödja individer som annars riskerar att hamna utanför. Samordningsförbundet har dessutom valt att inte enbart fokusera på slutmål som arbete eller studier. Även mindre men viktiga framsteg, som att börja delta i aktiviteter, skapa struktur i vardagen eller ta steg mot att ta del av befintligt stöd, lyfts fram som betydelsefulla resultat. Genom att definiera måluppfyllelse på detta sätt skapas bättre förutsättningar för att fler ska kunna ta nästa steg i sin egen takt. Det innebär också att individen på sikt kan ta del av det stöd som redan finns inom myndigheternas ordinarie uppdrag utan att vara beroende av särskilt finansierade insatser.

Inom ramen för ESF-projekten Lumena och Conecto genomförs en satsning på lärande och forskning i samarbete med en tvärvetenskaplig forskargrupp och en

strategisk referensgrupp. Syftet är att ta fram kunskapsunderlag som kan bidra till strategisk påverkan och fördjupad förståelse för målgruppers behov, evidensbaserade metoder och förebyggande arbetssätt mot utanförskap. Genom att koppla forskning till praktiskt arbete skapas förutsättningar för ett mer kunskapsbaserat och långsiktigt samverkansarbete.

Samtidigt finns utvecklingsbehov som påverkar förbundets arbete framåt. Inför 2026 är medlemsfinansieringen oförändrad men tidigare överskott är begränsat. Nya riktlinjer innebär att samordningsförbund inte kan söka externfinansiering via ESF+ vilket minskar möjligheten att utveckla insatser för grupper långt från arbetsmarknaden. Detta gör att ingående parter var för sig eller tillsammans, men utanför samordningsförbundets ramar, behöver ta ett större ansvar för projektkompetens och finansiering inklusive ESF-ansökningar. Tillgången till Försäkringskassans uppföljningssystem har dessutom varit kraftigt begränsad vilket försvårar gemensam uppföljning och resultatredovisning.

Övriga medlemsorganisationers arbete och ansvar i relation till samordningsförbundet

Samordningsförbundet samlar centrala aktörer inom välfärden, både statliga myndigheter, regionen och kommunerna, vars insatser riktar sig till olika målgrupper utifrån respektive uppdrag. Förbundets finansierade verksamheter skiljer sig genom att ha en bredare målgrupp: kommuninvånare i behov av samordnat stöd. Det innebär att målgruppen inte enbart omfattar personer med exempelvis etablerad kontakt med kommunen, Arbetsförmedlingen eller vuxenutbildningen, utan även dem som har ersättning från Försäkringskassan. Syftet är att dessa insatser ska bidra till att fler individer återfår arbetsförmåga, kommer vidare till studier eller etablerar sig på arbetsmarknaden och därigenom stärker möjligheterna till egen försörjning.

En viktig utgångspunkt är den ansvarsfördelning som gäller inom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Hälso- och sjukvården ansvarar för den medicinska rehabiliteringen, med insatser som syftar till att en person ska kunna behålla eller återfå sin fysiska och psykiska funktionsförmåga. Försäkringskassan utreder behovet av arbetslivsinriktade insatser och samordnar åtgärder från hälso- och sjukvården och arbetsgivaren, medan Arbetsförmedlingen erbjuder stöd och program för arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden på grund av långvarig arbetslöshet, funktionsnedsättning eller ohälsa. Om en person har en anställning, vilket sällan gäller för deltagare i Finsam-finansierade insatser, har

arbetsgivaren ett tydligt rehabiliteringsansvar och ska vidta arbetslivsinriktade åtgärder som stödjer individen i att behålla eller återfå sin arbetsförmåga.

I samordningsförbundsfinansierade insatser kan såväl handläggare och vårdgivare hos medlemmarna som kommuninvånare själva anmäla intresse för att ta del av stöd. Få eller inga exkluderingskriterier tillämpas, men en bedömning görs alltid om stöd kan ges inom ramen för ordinarie verksamhet som förstahandsalternativ. Om kapaciteten är begränsad till en insats kan en intresseanmälan placeras i kö tills möjligheten finns att ta emot personen.

Vid sidan av samordningsförbundet finns flera andra samverkans- och rehabiliteringsinsatser som delvis riktar sig till samma målgrupper. Exempel är de lokala överenskommelserna mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt arbetet med Samordnad Individuell Plan (SIP). Kommunen erbjuder också stöd inom andra förvaltningar som har beröringspunkter med samordningsförbundets verksamhet, exempelvis Individual Placement and Support (IPS) inom socialförvaltningen.

Gränsdragningen mellan dessa insatser och samordningsförbundets verksamhet är inte alltid tydlig och både målgrupper och insatser kan överlappa. Det gör det särskilt viktigt att medlemmarna använder samordningsförbundet för att finansiera och utveckla insatser som kompletterar övriga verksamheter, så att stödet sammantaget skapar största möjliga nytta för individen och samhället.

En tydlig skillnad mellan samordningsförbundet och andra samverkansforum är vilka aktörer som ingår i samarbetet och vilka krav som ställs för att få ta del av insatserna. De flesta verksamheter har inklusionskriterier, som biståndsbeslut, krav på ekonomisk ersättning, dokumenterad nykterhet eller en viss tid i arbetslöshet. Dessa krav kan i praktiken utesluta personer som har behov av samordnade insatser men som inte uppfyller formella kriterier. Samordningsförbundet fyller därför en viktig funktion genom att erbjuda insatser som är mer flexibla och tillgängliga för målgrupper som annars riskerar att falla mellan stolarna.

Samordningsförbundet som komplement till kommunens egna arbetsmarknadsinsatser

Arbetsmarknadsenheten (AME) ansvarar för kommunens samtliga arbetsmarknadsåtgärder för personer i åldern 16–67 år och arbetar främst med personer som söker ekonomiskt bistånd. Enheten hanterar ett stort antal deltagare samtidigt, vilket innebär att resurserna behöver fördelas över många individer.

Detta begränsar möjligheterna att fullt ut arbeta med mer tids- och resurskrävande metoder, såsom Supported Employment och case management, där varje deltagare annars skulle behöva ett mer omfattande och individuellt stöd.

Genom samordningsförbundet ges möjlighet att komplettera ordinarie arbetsmarknadsinsatser för en målgrupp som annars riskerar att stå utan stöd. Genom att samfinansiera insatser som vänder sig till en bredare målgrupp och erbjuder ett mer personalintensivt stöd möjliggörs metoder och arbetssätt som AME inte har kapacitet att genomföra inom ordinarie verksamhet. Insatserna blir därmed ett värdefullt komplement till kommunens arbete och skapar mervärde genom att utveckla och pröva metoder som senare kan integreras i den reguljära verksamheten. Genom att erbjuda förstärkta insatser till alla Huddingebor, oavsett bakgrund eller vilken medlemsorganisation som initierar deltagandet bidrar insatserna också till att kommunens övergripande mål om ökad självförsörjning uppnås.

En annan kompletterande funktion är det uppsökande arbetet riktat till unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Samordningsförbundsfinansierad verksamhet kan vara mer närvarande i ungdomarnas miljöer på gymnasieskolor, i lokala sammanhang och direkt där målgruppen befinner sig. Detta är en arbetsform som kommunen har begränsade resurser att bedriva i samma omfattning, men som kan vara avgörande för att nå individer som annars riskerar att hamna utanför både utbildning och arbetsmarknad.

Insatsen MIA, som har sin bas i Huddinge, är ett exempel på en insats som riktar sig till personer som står långt från arbetsmarknaden. Majoriteten av deltagarna kommer via Försäkringskassan och Region Stockholm, ofta efter längre sjukskrivningsperioder. Under 2025 har ett fåtal personer skrivits in från kommunens försörjningsstöds- eller arbetsmarknadsenhet, vilket innebär att övergången från kommunens egna verksamheter till MIA är begränsad.

Under 2025 ställdes tre personer i kö till insatsen Start Botkyrka i samråd med AME Huddinge. Samma år deltog 14 Huddingebor i insatsen (20 personer under 2024). Deltagarna kom främst via Försäkringskassan, genom självansökan eller från verksamheten Klippan (inom ramen för Sågbäcksgymnasiet) i Huddinge, som tar emot elever med särskilda stödbehov.

När det gäller Din Tur har AME inte haft några deltagare som gått över till insatsen under 2025. Om det vid ärendedragningen framkommer att en person uppbär ekonomiskt bistånd i Huddinge kontaktas AME direkt och vid behov delar AME resurser för deltagare som deltar i Din Tur. Under 2025 har inte heller några

deltagare från Huddinge gått vidare till SAMsas. AME har sedan 2020 erbjudit insatsen Mötesplatsen i Huddinge, som ger stöd i att kombinera arbetsträning med studier. Det handlar inte om SFI-undervisning inom AME:s egen verksamhet, utan om att ge deltagarna studiestöd, metodstöd och tid för att ta del av vuxenutbildningens insatser.

För att säkerställa att samordningsförbundets verksamhet utvecklas i linje med uppdrag och behov följs arbetet upp genom flera etablerade processer. Verksamheten följs tertiälvís på övergripande nivå och varje år genomförs en gemensam verksamhetsplaneringsdag med styrelsen och tjänstepersonberedningen. Därutöver arbetar varje insats kontinuerligt med sin styrgrupp för att utveckla innehåll och arbetssätt.

Dessa strukturer ger tillsammans en samlad bild av hur de förbundsfinansierade insatserna används, vilka resultat som uppnås och hur resurserna kan prioriteras framåt. Besluten om hur finans-medel används fattas av styrelsen, där samtliga medlemsorganisationer deltar, vilket säkerställer att inriktning och prioriteringar formas gemensamt och bidrar till en långsiktigt hållbar utveckling.

Samordningsförbundets roll framåt

Samordningsförbundet Huddinge, Botkyrka och Salem verkar i ett välfärdslandskap präglad av ökade behov, begränsade resurser och förändrade förutsättningar för samverkan. Förbundet har under lång tid visat att samordnade insatser kan göra betydande skillnad, både för individen och för samhället, genom att erbjuda ett flexibelt, personcentrerat och arbetslivsinriktat stöd till målgrupper som annars riskerar att hamna utanför.

En central utgångspunkt är den ansvarsfördelning som gäller inom den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. Hälso- och sjukvården ansvarar för den medicinska rehabiliteringen, arbetsgivaren för arbetslivsinriktade åtgärder som ska stödja medarbetarens arbetsförmåga, Försäkringskassan för att utreda behov och samordna insatser, och Arbetsförmedlingen för att erbjuda stöd och program vid arbetslöshet, funktionsnedsättning eller ohälsa. Samordningsförbundet kompletterar dessa aktörer genom att skapa en gemensam arena där ansvarsfördelning tydliggörs och samarbete utvecklas.

Förbundets finansierade verksamheter skiljer sig genom att ha en bredare målgrupp: kommuninvånare i behov av samordnat stöd, även de som inte redan har etablerad kontakt med exempelvis ekonomiskt bistånd eller Arbetsförmedlingen. Det kan handla om personer med ersättning från Försäkringskassan eller unga som varken arbetar eller studerar. Syftet är att

insatserna ska bidra till att fler individer återfår arbetsförmåga, kommer vidare till studier eller etablerar sig på arbetsmarknaden och därigenom stärker möjligheterna till egen försörjning.

Vid sidan av samordningsförbundet finns även andra samverkans- och rehabiliteringsåtgärder som riktar sig till liknande målgrupper, såsom lokala överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommunen, det förstärkta samarbetet mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen samt arbetet med Samordnad Individuell Plan (SIP). Kommunen erbjuder dessutom stöd inom flera förvaltningar som har beröringspunkter med samordningsförbundets verksamhet, exempelvis Individual Placement and Support (IPS) inom socialförvaltningen.

Framåt har samordningsförbundet möjlighet att ytterligare utveckla sin roll som kunskapsbärare, samverkansplattform och strategisk part i det gemensamma arbetet. För att denna roll ska få fullt genomslag behöver insatserna i högre grad förankras i medlemsorganisationernas ordinarie verksamheter, exempelvis Socialförvaltningen i Huddinge. Det innebär bland annat att samarbetet mellan förvaltningar och projektgrupper behöver stärkas och att strukturerna för samverkan tydliggörs, så att roller, ansvar och beslutsvägar blir mer transparenta och gemensamma.

En central del i detta är att projektmedarbetare i högre grad integreras i den ordinarie organisationen. Genom att knyta projektkompetens närmare linjeverksamheten skapas bättre förutsättningar för långsiktig hållbarhet, kontinuitet och måluppfyllelse. Det minskar risken för att kunskap och arbetssätt försvinner när projekt avslutas och ökar möjligheten att framgångsrika metoder implementeras permanent.

För att uppnå långsiktighet krävs gemensamma finansieringslösningar, tydliga ansvarsfördelningar och organisatoriska strukturer som lever vidare även när externa projektmedel upphör. På så sätt kan förbundet bidra till hållbar samverkan och säkerställa att utvecklade metoder får bestående genomslag.

Samordningsförbundet bör fortsatt vara en arena för utveckling och en plats där nya idéer kan prövas, evidensbaserad praktik får fäste och individens behov står i centrum. Genom att kombinera olika metoder och arbetssätt kan förbundet bidra till en mer inkluderande välfärd, där insatserna inte bara rehabiliterar utan också stärker delaktighet, tillgänglighet och möjligheten till självförsörjning.

Förvaltningen bedömer att samordningsförbundet fyller en viktig kompletterande funktion, inte minst genom de partsgemensamma insatserna och möjligheten att

bedriva personalintensiva och specialiserade arbetssätt som kan vara avgörande för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Samtidigt lyfter både förbundschef och förvaltning fram fortsatta utvecklingsbehov för att både bibehålla och stärka förutsättningarna för berörda målgrupper. Exempelvis har samordningsförbund nu minskade möjligheter till extern finansiering, vilket begränsar förutsättningarna att bedriva insatser och utvecklingsarbete och samtidigt medför ett större ansvar för medlemmarna exempelvis via strukturfonderna (ESF). Avsaknaden av gemensamma uppföljningssystem försvårar också en samlad resultatredovisning och analys.

Förvaltningen bedömer vidare att ett utvecklingsarbete behöver bedrivas för att:

- bibehålla och utveckla kunskap om behov, innehåll och kvalitet i de insatser som ges
- långsiktigt säkerställa att invånare med behov får tillgång till insatser som kompletterar medlemmarnas ordinarie verksamheter
- säkerställa att offentliga resurser används effektivt
- möjliggöra prioriteringar på rätt grunder utifrån både behov och resurser
- ta vara på samordningsförbundets kunskaper och erfarenheter från arbetet med målgruppen

Förvaltningen bedömer exempelvis att insatserna och arbetet inom ramen för samordningsförbundet behöver förankras bredare i medlemsorganisationernas ordinarie verksamheter, exempelvis socialförvaltningen i Huddinge då delar av målgruppen är aktuella där. Vidare behöver det löpande säkerställas hur insatserna inom samordningsförbundet möter upp och kompletterar medlemmarnas insatsutbud och behov. En systematisk dialog bör också föras om huruvida projekt och insatser ska implementeras helt eller delvis i ordinarie verksamheter, för att möjliggöra utveckling utifrån behov inom ramen för samordningsförbundet.

Vidare bedömer förvaltningen att samordningsförbundet – som kunskapsbärare, samverkansplattform och strategisk part – tydligare kan knytas till den lokala överenskommelsen med Arbetsförmedlingen. En mer samlad resultatuppföljning och analys som speglar förvaltningens rapporteringscykel är också önskvärd. Detta skulle ge bättre underlag för att rikta prioriteringar och insatser dit de gör störst nytta.